Het functioneren en professioneel welbevinden van artsen die complementair samenwerken met een praktijkverpleegkundige.

Haio: QUAGHEBEUR Stephanie , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: GERNAY Olivier , VAN POTTELBERGH Caroline

Context: De laatste maanden en jaren is er steeds meer aandacht voor de hoge werkdruk bij de huisartsen en het dreigend tekort aan huisartsen. Er wordt gezocht naar manieren om deze stijgende werkdruk aan te kunnen door de eerstelijnsgezondheidszorg te veranderen. Er zijn reeds vele landen waar samenwerken met een verpleegkundige in de eerste lijn is ingeburgerd. Uit onderzoek blijkt dat deze 'advanced practice nurses' (APN) een meerwaarde kunnen zijn op het gebied van patiënttevredenheid en kwaliteit van zorg. Ook in Vlaamse huisartsenpraktijken begint er steeds meer interesse te komen om deze verpleegkundigen in te schakelen. De vraag is op welke manier het complementair samenwerken met deze verpleegkundigen het professioneel welbevinden en het functioneren van de Vlaamse huisartsen beïnvloedt.

Onderzoeksvraag: Doel van dit kwalitatief onderzoek is om meer inzichten te krijgen in het functioneren en het professioneel welbevinden van de huisarts die op een complementaire manier samenwerkt met een verpleegkundige.

Methode: Via de observatie en analyse van een focusgroep en hierop volgend verdere uitwerking via semigestructureerde interviews worden negen Vlaamse huisartsen bevraagd. Hun gegevens worden via het softwareprogramma 'Nvivo 12 pro' verzameld en via content analyse in een overzichtelijke boomstructuur geplaatst.

Resultaten: Door de focusgroep en de aanvullende interviews wordt duidelijk dat het professioneel welbevinden een zeer ruim begrip is en de samenwerking verschillende niveaus beïnvloedt. De onderzoekers groeperen de resultaten op vier niveaus: ten eerste het individuele niveau waarbij gekeken wordt naar de tevredenheid van de jobinhoud , het voldoening halen uit de job en de individuele arts-patiënt relatie. Een tweede niveau die aan bod komt, is het samenwerken en welke voorwaarden moeten voldaan zijn om het professioneel welbevinden positief te beïnvloeden. Daarnaast wordt het niveau management van de praktijk besproken waarbij praktijk organisatie, workload en productiviteit aan bod komen. Ter volledigheid wordt nog een vierde pijler 'maatschappij en beleid' toegevoegd waarbij voornamelijk het thema financiering besproken wordt.

Conclusie: Onze interviews laten blijken dat complementaire zorg mogelijks het professioneel welbevinden van artsen op verschillende gebieden kan verhogen mits het bestaan van goede afspraken (zo nodig via protocollen), vertrouwen in elkaar als collega's en een open mindset van de artsen bij opstart. Grote drempels zijn de financiële vergoeding, de niet-uniforme opleiding van de verpleegkundigen en de grote tijdsinvestering op heden. De onderzoekers komen in contact met artsen die open staan voor verandering en mee willen streven naar een multidisciplinair complementair zorgmodel. Een interessante piste voor verder onderzoek zou dan ook kunnen zijn om de motieven en visie van artsen die weigerachtig staan tot delen van zorg verder te exploreren.